

ZAMEK CIESZYN

I. WSTĘP

Zamek Cieszyn to nietypowa instytucja kultury, która wspiera innowacyjny biznes, promuje dobre projektowanie, ale również opiekuje się zabytkami i organizuje wydarzenia kulturalne. Jest ambasadorem Cieszyna w województwie, kraju, jak i za granicą. Jest też miejscem odwiedzanym przez uczestników konferencji i warsztatów, turystów i gości, do którego wielu z nich chętnie powraca.

Zamek i Wzgórze to miejsce lubiane przez organizatorów imprez kulturalnych i wydarzeń branżowych. Po raz kolejny na zamkowym dziedzińcu zorganizowano m.in. finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, 17. Przegląd Filmowy „Kino na Granicy” miał tu swój klub festiwalowy, a pod Wieżą Piastowską odbywały się plenerowe pokazy filmowe. W kwietniu Zamek gościł uczestników kolejnej edycji „Międzynarodowego Konkursu Duetów z Harfą”, a także „IX Międzyuczelnianej Konferencji Antropologicznej”. W maju spędzili jeden dzień na Zamku i Wzgórzu Zamkowym uczestnicy międzynarodowej konferencji archeologicznej „Computer Applications in Archeology Visegrad 2015”, która zgromadziła ponad 100 studentów i doktorantów z Polski, Czech, Słowacji i Węgier. W czerwcu Wieża Piastowska i Rotunda były miejscem prezentacji prac I Przeglądu Twórczości Studentów A Rt+.

W tym samym miesiącu na zaproszenie Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej Tritia w Zamku gościli uczestnicy konferencji „Turystyka przemysłowa jako forma turystyki zrównoważonej. Zabytki techniki na pograniczu polsko-czesko-słowackim”.

W Zamku doszło także do spotkania Grzegorza Schetyny, Ministra Spraw Zagranicznych RP, z przedstawicielami polskich organizacji działających w Republice Czeskiej. Wśród odwiedzających Zamek gości byli także członkowie Rady Programowej Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie, z szefem Rady na czele – prof. Andrzejem Rottermundem.

Wzgórze Zamkowe po raz kolejny stało się sceną spektakli plenerowych, wystawianych przez Scenę Polską i po raz pierwszy Scenę Czeską – Teatru w Czeskim Cieszynie. Przedstawienia odbywały się w sezonie letnim, aż do września.

W październiku gościliśmy grupę blogerów turystycznych z całej Polski.

II. ZASOBY

Zamek Cieszyn to instytucja kultury prowadzona od 2013 roku przez Miasto Cieszyn i Województwo Śląskie. Zgodnie z umową z dnia 12.12.2012 r. w sprawie prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury dotacja na działalność bieżącą Zamku powinna wynosić: z budżetu miasta 51%, a z Urzędu Marszałkowskiego 49%. W 2015 roku wielkość dotacji wojewódzkiej i miejskiej były zgodne z umową.

W Zamku Cieszyn pracuje na etacie 20 osób – 16,5 etatów, w tym wynagrodzenia 8 osób – 6,5 etatów pokrywane są z dotacji marszałka. Dodatkowo Zamek zleca usługi stałe związane m.in. z ochroną budynków, pielęgnacją zieleni, obsługą prawną, sprzątnięciem oraz – w sezonie letnim – zwiększoną obsługą turystów.

Od sierpnia dyrektor Ewa Gołębiowska przebywa na urlopie na prawach urlopu macierzyńskiego. Oficjalnie Zamek reprezentowany jest od tej pory przez Krzysztofa Dorę, kierownika administracyjnego.

W Zamku ma swoje siedziby 7 firm (księgowość, doradztwo, biura handlowe, projektowanie), a także Transgraniczne Centrum Wolontariatu, SOROPTIMIST INTERNATIONAL Klub w Cieszynie oraz Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej „TRITIA”, które łącznie wynajmują 468 m² powierzchni biurowej (100% wszystkich pomieszczeń biurowych). Ponadto w zamkowej przestrzeni prowadzą usługi: kawiarnia Presso, herbaciarnia Laja i pokoje gościnne „8 POKOI”. W budynku Granicy mają siedziby głównie stowarzyszenia i firmy tzw. przemysłów kultury. Wynajęta jest cała przestrzeń za wyjątkiem magazynów – ponad 500 m² powierzchni. Swoje siedziby ma tam Klub Kobiet Kreatywnych, Stowarzyszenie im. Brzozowskiego (prowadzące m.in. świetlicę O!), Spółdzielnia Socjalna Parostatek, Stowarzyszenie Serfenta, działają pracownie artystyczne.

Zamek Cieszyn zarządza 4 budynkami o wielofunkcyjnym przeznaczeniu oraz opiekuje się zabytkami zlokalizowanymi na Wzgórzu Zamkowym (samym terenem Wzgórza zarządza MZD). Łączna powierzchnia użytkowa budynków – 4 260,41 m², powierzchnia dzierżawionych gruntów – 21 014 m². Utrzymanie tak dużych zasobów wiąże się ze znacznym nakładem pracy i poważnymi kosztami (media, bieżące utrzymanie i remonty).

Zamek w ramach swoich możliwości finansowych stara się utrzymywać obiekty w należyłym i bezpiecznym stanie, ale konieczny jest remont schodów terenowych od strony ul. Bednarskiej - Zamek nie jest w stanie finansować tego zadania z własnych środków. Udało się jednak uzyskać dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na remont Wieży Piastowskiej. Remont ten został przeprowadzony we

wrześniu i październiku 2015r. Wykonano nowy strop ostatniej kondygnacji, na krenelażu Wieży wyremontowano schody, położono nową izolację poziomą wraz z drewnianym podestem, odnowiony został maszt, barierki ochronne. Również zostały wykonane drobne naprawy siatek zabezpieczających i elementów betonowych.

Całkowity koszt netto wyniósł 65 103,91 zł (w tym 32 520,33 zł dotacja Urzędu Miasta, 24 177,89 środki Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, 8 405,69 zł środki własne Zamku Cieszyn).

III. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

1. KLUB PRZEDSIĘBIORCY

Zamek Cieszyn wspiera lokalne firmy, skupione w Klubie Przedsiębiorcy, jak i firmy innowacyjne, także spoza regionu, które są zainteresowane rozwojem poprzez wykorzystanie wzornictwa i nowych technologii. Oprócz przedsiębiorców Klub zaprasza do współpracy przedstawicieli samorządów, mediów i wolnych zawodów z całego Śląska. Tworzy go 65 firm, w większości cieszyńskich. Zadania Klubu są finansowane ze środków własnych oraz ze składek uczestników. Działalność Klubu zainauguowało spotkanie noworoczne, podczas którego wręczono po raz dziesiąty symboliczne Paszporty Przedsiębiorcy. Otrzymało je 15 nowopowstałych firm, które rozpoczęły działalność przy dużym wsparciu Zamku Cieszyn. W pierwszym kwartale 2015 roku odbyły się dwa spotkania o tematyce prawnej „Nawiązanie i rozwiązanie umowy o pracę - aspekty prawne” oraz „Nowe obowiązki w zakresie ochrony danych osobowych”. Zorganizowano kolejne spotkanie z cyklu „Z wizytą u przedsiębiorcy” – tym razem w siedzibie Drukarni MODENA, jednej z wiodących lokalnych firm. W kwietniu przedsiębiorcy uczestniczyli w „Rozmowach przy okrągłym stole”, a przedstawiciele szkół i biznesu wzięli udział w seminarium interaktywnym „Portale społecznościowe - korzystaj z głową”.

Patriotyzm lokalny był tematem majowego spotkania. Przedstawiciele cieszyńskiego samorządu, biznesu, mediów, organizacji pozarządowych dyskutowali o lokalnych i gospodarczych problemach Cieszyna, wartościach patriotyzmu lokalnego oraz konieczności przygotowania kampanii informacyjnej. W lipcu i sierpniu kontynuowano spotkania w formie sesji kreatywnej i eksperckiej, dzięki którym powstał ciekawy materiał jak propagować i pielęgnować patriotyzm lokalny. Zebrano wiele uwag i pomysłów oraz kroków jakie należało by podjąć, by w Cieszynie żyło się lepiej. Sesje wygenerowały pomysły, wybrały najciekawsze rozwiązania i sposoby wdrożenia. Pierwsze półrocze zakończyło się śniadaniem biznesowym pod hasłem: „Jak budować markę przy współpracy z projektantem”. Przedstawiciele różnych środowisk

uczestniczyli w dyskusji poświęconej współpracy przedsiębiorców z projektantami, a także odwiedzili wystawę prezentującą laureatów i wyróżnionych w 10. edycji konkursu „Śląska Rzecz”.

W lipcu z serii „Psychologia w biznesie” poruszono temat „Twardość psychiczna (hardiness) jako narzędzie radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych”. Znana w kraju trenerka biznesowa wyjaśniła, jaką rolę pełni *hardiness* w radzeniu sobie ze stresem oraz zmiennością środowisk i podpowiadała w jaki sposób stresować się lepiej, wzrastać i rozwijać się nawet w kryzysowych sytuacjach. Zainteresowanie tematyką było tak duże, że przeprowadzono warsztat w dwóch oddzielnych grupach.

We wrześniu miało miejsce niecodzienne wydarzenie „Biznes i rodzina. Warsztaty dla firm rodzinnych”, które pokazało najważniejsze kwestie związane z sukcesją oraz przedstawiło wdrożenie rozwiązań umożliwiające bezbolesne przejście tego procesu. Przedstawiono unijny projekt „Kody wartości” wspierający firmy na etapie sukcesji.

W październiku przedsiębiorcy uczestniczyli w warsztacie „Skutecznej komunikacji” zgłębiając tajniki komunikacji międzyludzkiej po to, aby skuteczniej współpracować i wspierać swój zespół.

W ramach Klubu Przedsiębiorcy zorganizowano 17 spotkań (trwających 51 godzin), z których skorzystało 477 uczestników, głównie przedsiębiorców.

2. ABC PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W lutym, kwietniu i październiku przeprowadzono dwudniowe spotkania z cyklu „ABC Przedsiębiorczości”, skierowane do osób pragnących założyć własną firmę. Uczestnicy wysoko ocenili formę oraz dobór zagadnień poruszonych podczas zajęć, jak i praktyczne aspekty cyklu. Ponad 80% osób skorzystało z bezpłatnych konsultacji indywidualnych ze wszystkimi prowadzącymi. Wszyscy posiadali możliwość skonfrontowania swojego pomysłu na działalność gospodarczą z doradcami biznesowymi i upewnienia się czy ma on realne szanse powodzenia. Po szkoleniu zainteresowane osoby zostały objęte systemem doradztwa: biznesowego, księgowego, prawnego i marketingowego prowadzonego w ramach Punktu Konsultacyjnego, które jest niezbędne zarówno na etapie zakładania firmy, jak i w pierwszych miesiącach jej działalności.

74 osoby, głównie mieszkańcy Cieszyna, uczestniczyły w 3 spotkaniach (trwających 27 godzin) i prowadzonych przez 15 przedsiębiorców i ekspertów w swoich dziedzinach.

3. PUNKT KONSULTACYJNY

Dzięki wsparciu Gminy Cieszyn, która przyznała dodatkowe środki na działalność Punktu Konsultacyjnego (PK), mieszkańcy Cieszyna od 15 kwietnia do 15 grudnia mogli otrzymać bezpłatnie aktualne informacje i doradztwo z obszarów: księgowości, finansów i podatków, prawa, przepisów rynku czeskiego oraz zarządzania firmą w początkowym okresie jej funkcjonowania. Informowano o aktualnych projektach i programach wsparcia finansowego, jak i niefinansowego, dotyczącego zakładania firmy czy jej rozwoju. Oferta obejmowała także pomoc w przygotowaniu wniosków do PUP w Cieszynie. PK kontynuuje swoją działalność skierowaną głównie do absolwentów, osób bezrobotnych i poszukujących pracy, planujących założenie własnej firmy, ale i dla lokalnych przedsiębiorców. To jedno z niewielu miejsc w kraju, a jedyne w powiecie cieszyńskim, w którym można kompleksowo uzyskać porady dotyczące m.in. założenia, prowadzenia i rozwoju własnej firmy, a także sposobów poszukiwania różnych źródeł finansowania działalności gospodarczej.

W 2015 roku usługę rozszerzono o moduł prawny, porady dotyczące zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej na rynku czeskim oraz informacje na temat aktualnych instrumentów rynku pracy PUP w Cieszynie.

Przez 8 miesięcy udzielono 402 osobom - 434 konsultacji (trwających w sumie 238 godzin) w postaci telefonicznej, mailowej, bezpośredniej rozmowy. Z tej liczby zarejestrowano 180 osób, które otrzymały informacje i porady u pracowników Działu Przedsiębiorczości Zamku Cieszyn w wymiarze 94 godzin.

222 osobom udzielono 254 konsultacji specjalistycznych w liczbie 144 godzin - prawnych, księgowych, świadczonych przez: doradcę instytucjonalnego PUP w Cieszynie, ekspertów Lokalnego Punktu Informacyjnego z Bielska-Białej oraz programu Enterprise Europe Network z Funduszu Górnośląskiego w Katowicach.

W 2015 kontynuowano współpracę z Bielskim Centrum Przedsiębiorczości (BCP), w którym powołano Lokalny Punkt Informacyjny, którego zadaniem jest udzielanie informacji na temat możliwości wsparcia UE w latach 2014-2020.

Przeprowadzono 3 serie spotkań informacyjno-doradczych: „Perspektywa 2014-2020 - szansa dla przedsiębiorców” oraz „Perspektywa 2014-2020 - szansa dla osób planujących założyć własną działalność gospodarczą” skierowanych do mieszkańców Subregionu Południowego i poświęconych różnym możliwościom wsparcia ze środków unijnych.

Dzięki „ABC Przedsiębiorczości”, a także wskazówkom udzielanym w Punkcie Konsultacyjnym oraz LPI, duża grupa osób nie tylko złożyła w cieszyńskim urzędzie pracy wnioski o bezzwrotne dotacje na założenie działalności gospodarczej, ale je

otrzymała. Warto podkreślić, że cykl „ABC Przedsiębiorczości” i oferta Punktu Konsultacyjnego to jedyna tego typu kompleksowa oferta informacyjno-doradczo-szkoleniowa w regionie. Budżet obejmował honoraria konsultantów biznesowych, ekspertów prawa, księgowości i podatków i osoby przyjętej na umowę zlecenie (IV - XI w wymiarze śr. 82 godzin miesięcznie).

4. ŚWIATOWY TYDZIEŃ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w Cieszynie, którego program wypełniło 12 spotkań, warsztatów, porad i konsultacji (trwających 23 godziny) przyciągnął głównie osoby młode – 423 osoby. Wydarzenie odbyło się bez udziału sponsorów, przy współpracy 10 partnerów merytorycznych, 3 parterów medialnych, a obsługę fotograficzną zapewniła nowopowstała firma - uczestniczka ABC Przedsiębiorczości i Punktu Konsultacyjnego. Do udziału w przedsięwzięciu, którego celem jest propagowanie przedsiębiorczości, zaproszono: uczniów szkół licealnych, studentów, menedżerów, nauczycieli, przedsiębiorców i mieszkańców oraz tych, którzy poszukują pracy, czy też planują założenie własnej firmy.

Na zakończenie Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w Cieszynie zaplanowano konferencję „Cieszyński rynek pracy”. W spotkaniu z mieszkańcami na temat problematyki zatrudnienia na lokalnym rynku wzięli udział Burmistrz Miasta Cieszyna i Starosta Powiatu Cieszyńskiego.

Liczba uczestników 32 spotkań wyniosła 900 osób.

Przeprowadzono 434 konsultacje (238 godzin) dla 402 osób, głównie mieszkańców Cieszyna.

5. EKONOMIA SPOŁECZNA

W 2015r. w Zamku pełnili cotygodniowe dyżury pracownicy Bielskiego Centrum Przedsiębiorczości. W ramach Punktu Konsultacyjnego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) udzielali oni przedstawicielom organizacji pozarządowych bezpłatnych porad związanych z księgowością i finansami, sprawozdawczością, a także zarządzaniem w III sektorze. Dodatkowo konsultanci przekazywali informacje na temat zasad zakładania, prowadzenia i wsparcia finansowego dla spółdzielni socjalnych.

Zamek Cieszyn kontynuuje współpracę ze Spółdzielnią Socjalną OFKA (powstała z projektu OWES), która prowadzi na Wzgórzu Zamkowym „8 POKOI”. Podejmuje także wspólne działania ze Spółdzielnią Socjalną „Parostatek”, która była m.in. partnerem przy organizacji 10. Urodzin Zamku, a także współtworzyła Ogródki bez granic (w ramach budżetu obywatelskiego Cieszyna na 2015 rok). Zamek jest także partnerem

Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości Społecznej „Być Razem”, wspierającym rozwój marki WellDone.

IV. PROMOCJA I WDRAŻANIE WZORNICTWA

1. URODZINY ZAMKU

10. Urodziny Zamku Cieszyn były pretekstem do pokazania zamkowych dokonań i naszego lokalnego potencjału, a także wręczenia odznak Przyjaciela Zamku. Urodzinowych gości zaproszono do rozmów na temat możliwości wykorzystania dizajnu do rozwoju regionu, siły w łączeniu tradycji ze współczesnym projektowaniem, a także konieczności projektowania usług. Dyskusjom towarzyszyły wystawy: „Dizajn tuStela”, „Dizajn u źródła”, „Projektowanie... do usług!”, pokazujące obszary eksplorowane przez Zamek. Tradycyjnie Urodziny były szansą zobaczenia prac dyplomowych absolwentów uczelni projektowych z Polski, Czech, Słowacji i Węgier, dzięki przeglądowi „Graduation Projects”. Spotkanie młodych projektantów uzupełniła dyskusja na temat ich sytuacji na rynku pracy. Urodzinowi gości mieli także szansę poznać lepiej Cieszyn oraz okolice. Chętni mogli wybrać się na spacer szlakiem modernistycznej architektury w Cieszynie i Czeskim Cieszynie (z dr Irmą Koziną), a także wyruszyć na wyprawę po Zaolziu (z Jarosławem JOT Drużyckim). W urodzinowym programie znalazły się także warsztaty graficzne, projektowe, inspirowane wełną. Jednym z prowadzących warsztaty był Karol Śliwka, którego projekty można było zobaczyć na wystawie „Dizajn tuStela”, prezentującej twórców ze Śląska Cieszyńskiego. Wystawie towarzyszyły spotkania z jej bohaterami. W kwietniu gośćmi byli Karol Śliwka oraz Alicja Woźnikowska-Woźniak, w maju - Michał Czernek i Wojciech Kłapcia. Wystawę, opowiadającą o firmach i twórcach pochodzących ze Śląska Cieszyńskiego oraz tych, którzy wybrali to miejsce na mapie jako swoją artystyczną i życiową przystań, przedłużono aż do wakacji.

2. SPECJALISTYCZNE SZKOLENIA

W marcu powtórzyliśmy specjalistyczne szkolenie dla przedstawicieli firm i projektantów, poświęcone projektowaniu usług. Pierwsze tego typu szkolenie odbyło się na Zamku w listopadzie 2014r. i zostało bardzo dobrze ocenione. Marcin Piotrowski, specjalista, który zajmuje się projektowaniem usług m.in. w firmie Play, przeprowadził kolejne spotkanie dla instytucji publicznych i firm. Ćwiczenia warsztatowe i wypracowane rekomendacje posłużyły tym razem cieszyńskiej galerii Puls Teresy Pawłowskiej. Wiele rozwiązań jest obecnie wdrażanych przez właścicielkę galerii.

We wrześniu odbyły się specjalistyczne warsztaty dla projektantów grafików pn. „Projektowanie publikacji papierowych i elektronicznych”, prowadzone przez Martynę

Bargiel i Tomasza Bierkowskiego. W skład warsztatów wchodziły wykłady oraz ćwiczenia praktyczne, podczas których uczestnicy uczyli się konstruować czytelne i adekwatne do treści komunikaty typograficzne, przeznaczone zarówno do druku, jak i do publikacji na nośnikach elektronicznych.

3. ŚLĄSKA RZECZ

Zamek Cieszyn kontynuował organizację jedyne regionalnego konkursu dizajnu w Polsce. Odbyła się już dziesiąta, jubileuszowa edycja konkursu, w którym przyznawane są nagrody dla najlepszych produktów, projektów graficznych i usług wdrożonych w województwie śląskim. Do tej edycji zgłoszono 25 produktów, 19 projektów graficznych oraz 7 usług, z czego 32 projekty wdrożone przez 29 organizacji otrzymały nominację i zostały pokazane na wystawie. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Minister Gospodarki, Marszałek Województwa Śląskiego i Burmistrz Miasta Cieszyna; wśród partnerów znaleźli się: Stowarzyszenie Projektantów Form Przemysłowych, Stowarzyszenie Twórców Grafiki Użytkowej, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o. o. i Muzeum Śląskie; patronami medialnymi wydarzenia były redakcje: „Dziennika Zachodniego”, portalu „Nasze Miasto”, miesięcznika „Europerspektywy”, Polskiego Radia Katowice, TVP Katowice i kwartalnika „Design Alive”. Uroczystemu ogłoszeniu wyników towarzyszyło podsumowanie dziesięciu edycji konkursu. Jubileuszowa gala była także okazją do spotkania laureatów i wyróżnionych w minionych edycjach. Warto podkreślić, że w ciągu dekady 414 firm i organizacji nadesłało 534 zgłoszenia, z tego 249 projektów wdrożonych przez 131 organizacji otrzymało nominację i zostało pokazanych na wystawach. Goście gali mogli oglądać także wystawę „Śląska Rzecz - rzecz o śląskim projektowaniu”, prezentującą wybrane z dziesięcioletniej historii konkursu nagrodzone i wyróżnione produkty, projekty graficzne i usługi, których projektanci i producenci zmieniają nie tylko Śląsk, ale i codzienne życie mieszkańców regionu.

Gala ogłoszenia wyników oraz wernisaż wystawy pokonkursowej już po raz drugi odbyły się w ramach Śląskiego Czerwca Projektowego – inicjatywy łączącej instytucje zajmujące się projektowaniem i promocją dobrych praktyk projektowych z województw: śląskiego, dolnośląskiego i opolskiego. Obie wystawy odwiedzili w czerwcu uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i liceów z terenu Cieszyna oraz turyści (łącznie około 500 osób).

Wystawa pokonkursowa „Śląska Rzecz 2014” gościła również w nowej siedzibie Muzeum Śląskiego w Katowicach (31 lipca - 30 sierpnia 2015), była prezentowana też w Dobrotece w Dobrodzieniu (29 września - 15 listopada 2015).

4. ŚLĄSKI KLASTER DIZAJNU

W czerwcu 2015 roku zakończyła się realizacja projektu „Śląski Klaster Dizajnu - rozwój regionalnej koncentracji branż kreatywnych”. Jego celem było pokazanie potencjału i innowacyjności regionu, a także ułatwienie kontaktów między sferą nauki, przedsiębiorstwami oraz firmami projektowymi. Klaster tworzyło 35 podmiotów, w tym 8 z Cieszyna i okolic (w sumie 22 firmy, 4 uczelnie wyższe, 4 jednostki badawcze, 5 instytucji otoczenia biznesu). W pierwszym półroczu do grona dołączyło 3 nowych uczestników: cieszyńska firma Nanei Aplikacje Internetowe Piotr Klajsek, Instytut Technik Innowacyjnych Emag oraz Fundacja na Rzecz Inteligentnego Rozwoju. Klastrowicze kontynuowali współpracę, służącą wdrażaniu nowych technologii, produktów czy usług.

Działania były realizowane w ramach projektu „Śląski Klaster Dizajnu – rozwój regionalnej koncentracji branż kreatywnych” (budżet: 461 993 zł, z czego 15% to wkład pozyskiwany ze składek członkowskich).

5. MAŁA AKADEMIA PROJEKTOWANIA

Po zakończeniu realizacji projektu klastra, jego uczestnicy wraz z Zamkiem Cieszyn zainicjowali cykl warsztatów dla dzieci w wieku 6-10 lat pn. Mała Akademia Projektowania. Podczas comiesięcznych spotkań dzieci z Cieszyna oraz okolic, pod okiem profesjonalnych projektantów z całego Śląska, poznają zagadnienia związane z projektowaniem graficznym oraz produktu (np. projektowanie lamp, mebli, liter, itp.). W 2015 r. odbyły się pierwsze trzy warsztaty i są one kontynuowane w 2016r. Zyskują one świetne opinie uczestników.

6. FESTIWAL DIZAJNU W KRAKOWIE

W maju Zamek został zaproszony do uczestnictwa w festiwalu Dizajn – Biznes – Kraków. Pokazaliśmy dwie wystawy: „Śląska Rzecz – rzecz o śląskim projektowaniu” w Akademii Ekonomicznej oraz „Graduation Projects 2014” (w ramach Małopolskich Targów Innowacji w dniu 27.05.2015), eksponowane na Małym Rynku w Krakowie. Wystawy zobaczyło kilkaset studentów, mieszkańców i turystów odwiedzających Kraków.

7. FESTIWAL MYŚLENIA PROJEKTOWEGO W ŁODZI

Zamek Cieszyn był partnerem konsorcjum przygotowującego Festiwal Myślenia Projektowego, jaki odbył się w czerwcu w Łodzi. Pracownicy Zamku poprowadzili trzy warsztaty na temat myślenia projektowego skierowane do mieszkańców Łodzi, przedstawicieli sektora publicznego, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców. Na potrzeby Festiwalu przygotowano także aranżacje dwóch wystaw, które wcześniej pokazywane były w Cieszynie: „Dizajn w przestrzeni publicznej. Do pracy rodacy!” oraz „Projektowanie... do usług!”.

8. LETNIA SZKOŁA DIZAJNU

Już po raz dziesiąty zorganizowano Letnią Szkołę Designu. Warsztaty dla projektantów, zatytułowane „Kurs na identyfikację. Projektowanie dla kultury” odbyły się w dniach od 8 do 11 września 2015 roku. Warsztaty prowadzili wykładowcy Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach oraz Akademii Sztuk Pięknych w Bratysławie, a zarazem eksperci w dziedzinie identyfikacji wizualnej i typografii oraz tworzenia systemów informacji: dr hab. Tomasz Bierkowski, dr Marcel Benčík i dr Justyna Kucharczyk. Tym razem kurs skierowano do projektantów (grafików, plastyków), ale również tych, często samouków, używających programów graficznych, którym zdarza się projektować, a pracujących dla instytucji kultury i instytucji publicznych, czy też festiwali i innych wydarzeń. Zadaniem 18 uczestników było przygotowanie koncepcji identyfikacji wizualnej dla: idei (np. hasła „nie używaj samochodu” czy promowania zdrowych nawyków żywieniowych), wydarzenia (np. festiwalu poezji czy festiwalu sztuki) oraz organizacji (np. specjalizującej się w szkoleniach dla biznesu czy w organizacji eventów rodzinnych). W programie warsztatów znalazły się ćwiczenia praktyczne oraz wykłady.

9. DIZAJN W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Tegoroczna edycja "Dizajnu w przestrzeni publicznej" opowiadała o zmianach, jakie zachodzą w naszych miastach. Zmiany te bywają inicjowane przez mieszkańców, jak i władze miast, są czasowe, ale i przynoszą długotrwałe rezultaty. W tym roku Zamek zaproponował, by takie małe zmiany podejmowane przy współpracy z projektantem zostały wprowadzone w przestrzeni Cieszyna. Podjęliśmy się koordynacji trzech procesów. Pierwszym było ożywienie na wakacyjne miesiące przestrzeni Rynku. Postawiliśmy tam trzy drewniane domki, w których znalazła się przestrzeń na gry i zabawy dla dzieci, przestrzeń odpoczynku, a także strefa zieleni. Animowaliśmy także zajęcia w domkach. Drugi proces to uatrakcyjnienie i większa promocja w przestrzeni istniejącej już Izby Cieszyńskich Mistrzów oraz warsztatu Jerzego Wałgi. Dzięki

współpracy z ZBM udało się wyremontować sień i umieścić w nim oraz na elewacji budynku ciekawe wizualnie informacje. Trzecim procesem było zaprojektowanie na wiaty przystanków autobusowych informacji upamiętniających ważne dla Cieszyna postacie. Ten projekt powstał we współpracy z MZD. Wszystkie procesy pokazane zostały na planszach na wystawie w Zamku, otwartej w dniu 10 listopada.

W tym samym dniu zorganizowano (w ramach projektu „Human Cities”) międzynarodową konferencję. Gośćmi konferencji byli: Alice Holmberg - projektantka i wykładowca, Martyna Obarska - "Magazyn Miasta", Dominique Altschuck - Bureau Éphémère d'Activation Urbaine – BEAU, Joanna Piaścik - DINGFLUX, Katarzyna Stalicka - Instytucja Kultury Katowice – Miasto Ogrodów, Maciej Grzywacz ze „Studia Projektowego Jakub Gałęski” oraz Tomasz Branny - Wójt Gminy Dębowiec. W konferencji uczestniczyło ponad 60 osób.

10. WYSTAWY

W trakcie trwania wakacji (1.08-13.09.2015) pokazaliśmy w Zamku dwie wystawy przygotowane przez partnerów, z którymi współpracujemy. Pierwsza, pn. „Design w terenie” (wystawa ASP w Katowicach) pokazywała efekty cyklu warsztatów projektowych, podczas których interdyscyplinarne zespoły uczestników i ekspertów wprowadzały się na tydzień do danej gminy, by wspólnie z mieszkańcami znaleźć rozwiązania na wskazane wcześniej zagadnienie problemowe. Druga, autorstwa studio Wzorro, pt. „Myśli zmieniające świat” prezentowała z kolei wdrożenia, które na stałe wpisały się w kanony projektowania oraz znacząco wpłynęły na inne produkty lub zmieniły myślenie zarówno projektantów, jak i odbiorców.

Inicjatywą Zamku było z kolei przygotowanie wystawy gier planszowych pt. „Nie tylko chińczyk”. Wystawa miała miejsce od 1.09. do 29.11.2015. Przedstawiała subiektywny wybór gier planszowych od gier rodzinnych, dla dzieci, po strategiczne, karciane i historyczne. Kuratorem wystawy była Anna Dmytruszyńska współwłaścicielka wydawnictwa Lupo Art. Games. Szacuje się, że w tym czasie wystawę zobaczyło ok. 500 osób.

W uzupełnieniu do wystawy, 24 października zorganizowano pierwszy w Cieszynie festiwal gier planszowych. W programie były m.in. warsztaty projektowania planszówek, rozgrywki gier planszowych, rozgrywki bitewniaków, warsztaty malowania figurek do bitewniaków oraz spotkanie z autorem gier planszowych Adamem Kałużą.

Zamek był także partnerem inicjatywy "Mebel marzeń", która łączyła dzieci i projektantów we wspólnym projektowaniu mebli. Dzieci brały udział w konkursie plastycznym, w którym rysowały wymarzone meble, a młodzi projektanci, zainspirowani

pracami dzieci, projektowali je. Efektem inicjatywy była wystawa prac konkursowych, projektów i prototypów mebli, pokazywana w Zamku w listopadzie.

11. MALI ODKRYWCY NA SZLAKU – książeczka edukacyjna dla dzieci dedykowana Szlakowi Zabytków Techniki Województwa Śląskiego

Zamek Cieszyn współpracował w drugiej połowie roku z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego (Wydział Kultury, Referat Promocji Dziedzictwa Industrialnego) przy przygotowaniu książeczki edukacyjnej dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym (6-9 lat) pt. „Młodzi odkrywcy na Szlaku”. Jest to publikacja prezentująca dawną i obecną działalność wybranych obiektów Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Publikacja przedstawia obiekty Szlaku, profesje ludzi pracujących w poszczególnych zakładach, a także ich codzienność i obyczaje. Wśród przedstawionych w książce 22 obiektów z 17 miast znalazło się m. in. Muzeum Drukarstwa z Cieszyna.

Książka ma, zgodnie z inicjatywą Urzędu Marszałkowskiego, zachęcać do poznawania dziedzictwa industrialnego i odwiedzania Szlaku. Zamek koordynował i współredagował publikację, zlecił też wykonanie części prac redakcyjnych oraz graficznych cieszyńskiej Spółdzielni Socjalnej „Parostatek” i studio Dinksy. Publikację współtworzyli także Marcin Mońka (teksty) i Honorata Pyclik.

12. ZAPROJEKTUJ ŚWIĘTA

W grudniu (13.12) odbyła się coroczna, cykliczna impreza „Zaprojektuj święta”. Uczestnicy mogli wziąć udział w warsztatach pieczenia cieszyńskich ciasteczek, szycia karpi, zdobienia bombek czy tworzenia zwierzątek z siana. Jak co roku odbył się KEKS, czyli Kaloryczny Energetyczny Kiermasz Świąteczny oraz ogłoszono wyniki IX Konkursu na cieszyńskie ciasteczka. Imprezie towarzyszyła wystawa prezentująca nietypowo zaprojektowane kalendarze pt.: „Czas jest wszystkim. (Nie)codzienne kalendarze”. Jej kuratorką była Edyta Wojaczek.

Zamek Cieszyn zaprosił także do wspólnego działania artystów i projektantów ze Śląska Cieszyńskiego – przekazane im bombki artyści ozdobili i zostały one przeznaczone do sprzedaży podczas przedświątecznego jarmarku w Cafe Muzeum. Dochód ze sprzedaży bombek wsparł Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty w Cieszynie.

13. INSTYTUT PROJEKTOWANIA DLA WSZYSTKICH IM. MICHAŁA OŹMINA

Dyrektor Ewa Gołębiowska, pełniąca funkcję prezesa europejskiej platformy EIDD Design for All Europe, zaprosiła do Cieszyna członków Zarządu z Włoch, Finlandii, Austrii, Hiszpanii i Portugalii. Zebranie pozwoliło m.in. na przygotowanie koncepcji

projektu „Small towns for All (Małe miasta dla wszystkich), który został złożony do programu Europa dla Obywateli – oprócz Cieszyna uczestniczą w nim miasta z Włoch, Grecji, Szwecji, Portugalii oraz Estońska Organizacja Turystyczna. Dyrektor Zamku uczestniczyła w walnym zgromadzeniu w Mediolanie oraz zorganizowanej przy tej okazji na światowej wystawie EXPO konferencji Food for All.

W drugiej połowie roku Zamek jako partner projektu składanego przez EUWT „Tritia” przygotowywał wniosek do Funduszu Wyszehradzkiego. Projekt ma być poświęcony zagadnieniom dostępności w miastach historycznych. Wydarzenia w tym projekcie są zaplanowane na rok 2016, projekt uzyskał dofinansowanie.

Mieszczące się w Zamku archiwum Instytutu wzbogaciło się o kolejne unikalne wydawnictwa poświęcone zagadnieniu projektowania dla wszystkich.

V. WSPÓŁPRACA

1. LOKALNIE

Rozwijała się współpraca Zamku z Uniwersytetem Śląskim w Cieszynie, co oznaczało m.in. pomoc zamkowej kadry w stworzeniu założeń programowych nowego kierunku: dziedzictwo kulturowe w sektorze kreatywnym (Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej w Cieszynie).

Ponadto studenci Etnologii, w ramach zajęć „Antropologia w biznesie”, skorzystali z cyklu zamkowych szkoleń poświęconych projektowaniu usług oraz związków rzemiosła i dizajnu. Z Wydziałem Etnologii współpracowano także przy wyborze tematu letnich praktyk studentów, którzy odwiedzili twórców funkcjonujących na Szlaku Tradycyjnego Rzemiosła. Duża grupa studentów cieszyńskiego UŚ uczestniczyła także w szkoleniu z cyklu „ABC Przedsiębiorczości”.

Instytut Sztuki w Cieszynie oraz Zamek byli jednymi z partnerów festiwalu EKODZIEŁO, który zainicjował Klub Gaja. Poszczególne wydarzenia odbywały się w Cieszynie (Zamku oraz UŚ), Bielsku-Białej, Żywcu oraz Katowicach.

Na lokalnym partnerstwie opiera się projekt „Ogródki bez granic”, który zyskał wsparcie w ramach budżetu obywatelskiego Cieszyna na 2015 rok. Na zamkowym dziedzińcu powstał miejski ogród - zielone miejsce do relaksu, spotkań, pracy. W jego budowę byli zaangażowani przedstawiciele organizacji pozarządowych, jak: Fundacja Laja, Spółdzielnia Ofka, Fundacja Strefa Szarej, Żywa Architektura, Stowarzyszenie Serfenta, wolontariusze i pasjonaci, tworzący nieformalny Cieszyński Kolektyw Ogrodników Miejskich, a także Zamek Cieszyn.

W 2015 roku Zamek kontynuował współpracę z Biblioteką Miejską w Czeskim Cieszynie i jej oddziałem - czytelnią i kawiarnią „Avion” przy organizacji cyklu spotkań: „Bez

stereotypów. Czesi i Polacy o sobie nawzajem". Gośćmi marcowego Salonu Dyskusyjnego byli: Andrzej Jagodziński i Tomáš Vrba.

Dzięki współpracy z Polską Sceną Teatru w Czeskim Cieszynie zaproszono widzów na spektakle plenerowe na Wzgórzu Zamkowym. Nowością była prezentacja przedstawienia w wykonaniu Sceny Czeskiej.

Kolejny raz w Zamku prezentowano wystawę prac uczestników konkursu plastycznego organizowanego przez Szkołę Podstawową nr 4 w Cieszynie dla dzieci i młodzieży z Cieszyna, powiatu cieszyńskiego oraz Czeskiego Cieszyna. W tym roku tematem przewodnim był „Pod-wodny świat”.

2. PONADLOKALNIE

a/ GRADUATION PROJECTS

To międzynarodowy przegląd prac dyplomowych młodych projektantów z uczelni z Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Partnerami projektu są: Zamek Cieszyn, Kwartalnik 2+3D, Typo Magazine (Czechy), 1977 (SK), Plusminus Visual Intelligence (HU), a patronami honorowymi Ministerstwo Gospodarki oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Międzynarodowe jury spośród nadesłanych prac wybiera 40 najlepszych projektów w dwóch kategoriach: produkt oraz projektowanie graficzne. Przegląd ułatwia ich autorom nawiązanie pierwszych profesjonalnych kontaktów i start do kariery zawodowej. Prace są publikowane w partnerskich magazynach oraz pokazywane na wystawie. Jej dziesiąta edycja była pokazywana podczas Urodzin Zamku Cieszyn, w maju gościła w Krakowie w ramach Małopolskiego Festiwalu Innowacji, a w czerwcu w Bratysławie na Bratislava Design Week. Przedsięwzięcia zostały objęte wsparciem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz Instytutu Polskiego w Bratysławie.

19 grudnia 2015 r. odbyło się kolejne posiedzenie międzynarodowego jury, które wyłoniło laureatów wystawy „Graduation Projects 2015”.

b/ SEE PLATFORM

W lutym w Parlamencie Flandrii w Brukseli odbyła się konferencja podsumowująca projekt „See Platform. Sharing, Experience, Europe. Innovation Policy Design”. Zamek Cieszyn był jednym z 11 partnerów tego projektu z całej Europy (partnerzy z Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Grecji, Irlandii, Wielkiej Brytanii), którzy dzielili się badaniami i najlepszymi praktykami w zakresie włączania wzornictwa w regionalne i ponadregionalne polityki innowacji. Projekt był współfinansowany przez Komisję Europejską w ramach programu „European Design Innovation Initiative (EDII)”. Program ten wspiera włączanie innowacyjnych rozwiązań skoncentrowanych na użytkownikach

do rządowych polityk i strategii przedsiębiorstw w całej Unii Europejskiej. W ramach projektu, realizowanego w latach 2012-2015, zorganizowano 102 warsztaty, w których udział wzięło ponad 800 osób (w tym lokalnych autorytetów i decydentów). Rezultatem warsztatów, badań i zaangażowania wszystkich partnerów projektu było uwzględnienie dizajnu w 14 europejskich politykach innowacji i 40 programach.

c/ HUMAN CITIES

„Human Cities. Challenging City Scale” to nowy projekt, w którym uczestniczy Zamek Cieszyn razem z 10 partnerami z całej Europy. „Human Cities” otrzymał dofinansowanie Unii Europejskiej na lata 2014-2018, w ramach programu Kreatywna Europa. Celem projektu jest wspieranie współpracy mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i lokalnych władz ze środowiskiem kreatywnym: projektantami, architektami, urbanistami, artystami oraz naukowcami. W ramach projektu będą m.in. prowadzone badania, warsztaty oraz eksperymentalne działania w przestrzeni publicznej, tak by razem z mieszkańcami wypracowywać potrzebne w danym miejscu rozwiązania. W marcu przedstawiciele Zamku wzięli udział w interdyscyplinarnych warsztatach terenowych w St. Etienne – mieście liderze projektu. Celem warsztatów było opracowanie rozwiązań dla dzielnicy miasta - Jaquard. We wrześniu tego roku odbyły się kolejne warsztaty dla partnerów projektu, które w Londynie koordynowała organizacja Clear Village.

W ramach projektu w listopadzie 2015 r. odbyły się trzydniowe warsztaty dla pracowników Zamku Cieszyn z Alice Holmberg, dotyczące przestrzeni publicznej Cieszyna.

d/ ŚLĄSKI CZERWIEC PROJEKTOWY

W czerwcu Zamek uczestniczył po raz kolejny w Śląskim Czerwcu Projektowym – inicjatywie pokazującej projektowanie i promującej dobre praktyki projektowe z województw: śląskiego, dolnośląskiego i opolskiego. Liderem przedsięwzięcia jest Dobroteka w Dobrodzieniu, a wśród partnerów są m.in. ASP Katowice, ASP Wrocław, Instytut Sztuki Uniwersytetu Opolskiego, Politechnika Śląska w Gliwicach, Domar we Wrocławiu, a patronami honorowymi Marszałkowie i Wojewodowie Śląscy i Opolscy.

VI. TRADYCJA I RZEMIOSŁO

1. WOOL DESIGN. CARPATHIANS

To jeden z zamkowych projektów, które służą nowemu odczytywaniu tradycji, przypominaniu unikatowych właściwości naturalnych materiałów oraz zapomnianych technik. Zamek w 2014r. rozpoczął projekt „Wool design. Carpathians”, dofinansowany z Funduszu Wyszehradzkiego, mający na celu popularyzację wykorzystania wełny

owczej z regionu Karpat. Głównym jego założeniem było zwrócenie uwagi na tradycje związane z wypasem owiec, ochroną zanikających umiejętności związanych z obróbką wełny, a także zaprojektowanie nowych produktów, które powstaną z wełny beskidzkich owiec. Uczestniczący w warsztatach z beskidzkimi rzemieślnikami projektanci stworzyli nowe koncepcje wykorzystania wełny, które zostały pokazane na wystawie podczas 10. Urodzin Zamku. Wystawa była pokazywana także w czerwcu w Bratysławie podczas Bratislava Design Week. O projekcie, a także innych działaniach Zamku służących popularyzacji dziedzictwa kulturowego, opowiadał przedstawiciel Zamku podczas Festiwalu Wełny w Taliándörögöd na Węgrzech. Projekt skończył się w lipcu 2015r.

2. FARBIONE NA MODRO. MODRZYŃCE W TRADYCJI I MODZIE

Od końca kwietnia do czerwca w Zamku była prezentowana wystawa poświęcona historii modrzyńców, a także ich współczesnym formom. Pokazywane na ekspozycji obiekty pochodziły ze zbiorów Centrum Sztuki Ludowej w Bratysławie (ÚĽUV), z którym Zamek współpracuje w dziedzinie popularyzacji rzemiosła i łączenia go ze współczesnym projektowaniem. Modrzyńce były motywem przewodnim spotkania z okazji Dnia Dziecka. W programie znalazły się m.in. warsztaty rodzinne projektowania modrzyńcowych wzorów z Katarzyną Brodą-Firlą. W ofercie zamkowego sklepu znalazły się produkty z modrzyńcowymi motywami, powstające u lokalnych twórców.

3. „DIZAJN U ŹRÓDEŁ. DREWNO”

Zamek pozyskał środki z Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura-Interwencje 2015 na projekt „Dizajn u źródeł. Drewno”. Dzięki temu mogliśmy kontynuować nasze działania związane z popularyzacją wśród projektantów tradycyjnych technik i materiałów dostępnych na Śląsku Cieszyńskim. Tym razem zaproponowaliśmy grupie projektantów z całej Polski zaznajomienie się z obróbką drewna oraz technikami budowy tróweł (skrzyń wiannyh). Podczas warsztatów, które odbywały się w dniach 29–31 lipca w Jaworzynce, projektanci poznali osoby zajmujące się tworzeniem instrumentów muzycznych, stolarstwem, snycerstwem. Wynikiem warsztatów były samodzielnie wykonane trówły – rozumiane szeroko jako nośniki pamięci i tożsamości. We wrześniu pokazaliśmy je na wystawie pn. „Trówła. Portret podwójny” towarzyszącej festiwalowi kultury lokalnej "Skarby z cieszyńskiej trówły".

Elementem projektu była także konferencja pn. „Dizajn u źródeł” , która także weszła do programu „Skarbów z cieszyńskiej trówły”, a która odbyła się w dniu 17 września. Zgromadziła ona projektantów oraz etnologów, socjologów i historyków z całej Polski.

Dodatkowo przeprowadzono warsztaty: rodzinny warsztat tworzenia tróweł, warsztaty zdobienia tróweł oraz spotkania dla szkół z terenu Cieszyna – prowadzone przez etnologa Grzegorza Studnickiego oraz projektantów z grupy Wzorro, podczas których młodzież poznawała tradycję regionu oraz tworzyła własne skrzynie na skarby.

Projekt zakończył się w listopadzie 2015r.

4. SKARBY Z CIESZYŃSKIEJ TRÓWŁY

W tym roku „Skarby z cieszyńskiej trówły” wzbogacone były o wydarzenia (warsztaty, konferencja), które odbywały się dzięki wsparciu Narodowego Centrum Kultury. Poza tym, tradycyjnie odbył się Cieszyński Jarmark Rzemiosła – w tym roku była to już jego 10. edycja. Zaplanowano pokazy tradycyjnego rzemiosła związanego z drewnem, m.in. snycerstwo, rzeźba w drewnie, tworzenie zabawek, warsztaty zdobienia tróweł. Oprócz tego na Wzgórzu Zamkowym pojawiły się stoiska z kuchnią regionalną, stoiska prezentujące kowalstwo, ceramikę, biżuterię i inne. Po raz kolejny odbył się cieszyński konkurs pieczenia strudla im. Kingi Iwanek-Riess i pokaz pieczenia rodziny Riessów. Podczas jarmarku miał miejsce pokaz mody pracowni Manseo Katarzyny Brody-Firli i Arkadiusza Tanistry pt. Struktury 2015.

Podczas „Skarbów z cieszyńskiej trówły” otwarliśmy także wystawę pt. „Folk jest trendy” – malarstwo Kariny Czernek. Wystawa trwała do 31.10 oraz „Tutaj jesteśmy, – wystawę prac uczniów i studentów Szkoły Malarstwa, Rysunku, Fotografii i Myślenia w Cieszynie.

Tradycyjnie w amfiteatrze odbyło się wspólne śpiewanie z Zespołem Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. J. Marcinkowej, a potem w Rotundzie msza święta z udziałem chóru Schola "Coram Deo et hominibus" ze Skoczowa.

5. WYSTAWA: „DIZAJN U ŹRÓDEŁ”

Efekty prowadzonych przez Zamek spotkań projektantów z twórcami w Beskidach, z rzemieślnikami z Turcji oraz z rękodzielnikami z Opolszczyzny były tak dobre, że chęć ich pokazania wyrazili organizatorzy Łódź Design Festival. W październiku pokazaliśmy w Łodzi wystawę pod wspólną nazwą „Dizajn u źródeł”. Wystawa spotkała się z bardzo dobrym odbiorem, w roku 2016r. chce ją pokazać Instytut Polski w Bukareszcie, skansen w Chorzowie oraz Warmia Mazury Design Festiwal .

VII. TURYSTYKA

1. ZABYTKI I INFORMACJA TURYSTYCZNA

Wzgórze Zamkowe odwiedzają mieszkańcy okolicznych miejscowości oraz turyści z całej Polski, jak i z zagranicy. Informacja Turystyczna działa w okresie od maja do września w godz. 10.00 do 18.00, a w pozostałe miesiące od 9.00 do 17.00. W tym roku nasz punkt odwiedziło około 5 tysięcy osób, dominującymi województwami są śląskie, dolnośląskie i małopolskie, turyści zagraniczni najczęściej odwiedzają nas z Czech i Wielkiej Brytanii. Godziny otwarcia Wieży Piastowskiej i Rotundy dostosowywane są do sezonu oraz długości dnia. W 2015 roku wspólny bilet wstępu uprawniający do wejścia na Wieżę Piastowską i do Rotundy p.w. św. Mikołaja zakupiło 30175 osób. Oznacza to wzrost o 10% w stosunku do roku 2014 (27 163 osób). Ceny biletów wynoszą: normalny 6,00 zł, ulgowy 3,00 zł, bilet rodzinny 15,00 zł.

Odwiedzający Wzgórze i Zamek mogli korzystać z oferty Informacji Turystycznej, która w okresie od stycznia do kwietnia była do dyspozycji gości 6 dni w tygodniu, a od maja codziennie. Informacja Turystyczna zapewnia bezpłatny dostęp do Internetu, przewodniki, mapy, lokalne wydawnictwa, bezpłatne materiały promocyjne (w tym pochodzące ze Śląskiego Systemu Informacji Turystycznej), umożliwia skorzystanie z audioprzewodników. W IT działa zamkowy sklep, który ściśle współpracuje z rzemieślnikami ze Szlaku Tradycji oraz z twórcami z regionu, dostarczającymi oryginalne, ręcznie robione wyroby. W sklepie dostępne są również produkty autorstwa polskich projektantów, ze szczególnym uwzględnieniem projektantów ze Śląska, a także książki dotyczące dobrego projektowania. Zamkowa Informacja współpracuje ze Śląską Organizacją Turystyczną, w ramach współpracy bierzemy udział w szkoleniach poprawiając swoje kompetencje. Kontynuujemy także stałą współpracę z punktami informacji turystycznych województwa śląskiego, gminami, PTTK oraz gminnymi ośrodkami kultury.

Informacja Turystyczna stara się dostosować ofertę asortymentu sklepu do aktualnie prezentowanych wystaw na Zamku. Początkiem roku promowaliśmy wśród turystów kalendarze regionalne, m.in.: śląski, cieszyński, ustroński, beskidzki oraz kalendarz z Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa. W okresie wielkanocnym prezentowano na wystawie kolekcję kartek przedstawiających zwyczaje i tradycje świąteczne oraz wykonane różnymi technikami kosze. Miesiące kwiecień i maj to czas promocji i zachęcania turystów do spaceru Szlakiem kwitnącej magnolii. Dodatkowo zamkowy sklep oferował produkty ozdobione motywem magnolii. Także wystawie „Farbione na modro. Modrzyńce w tradycji i w modzie” towarzyszyła specjalna oferta sklepu, który proponował produkty wykonane z oryginalnych tkanin zdobionych tą techniką.

W czerwcu, w ramach 10. edycji „Śląska Rzecz”, promowaliśmy produkty, firmy nagrodzone we wszystkich poprzednich edycjach tworząc z nich wystawę.

W ostatni weekend sierpnia kilkaset rodzin z dziećmi pożegnało wakacje na imprezie „Strachy na Zamku”. Młodzi uczestnicy zabawy wzięli udział w konkursie na najstraszniejsze przebranie, było wiele zabaw i gier, pracownicy IT przygotowali „straszne stoisko” z zabawkami, maskami i słodyczami.

Od września do listopada w ramach wystawy „Nie tylko chińczyk”, promowaliśmy wśród odwiedzających gry planszowe, m.in. gry edukacyjne z Instytutu Pamięci Narodowej.

W grudniu odbyła się przedświąteczna, cykliczna impreza „Zaprojektuj Świąta, w ramach której już po raz dziewiąty został zorganizowany konkurs na cieszyńskie ciasteczka. W ramach tego wydarzenia została otwarta także wystawa „Czas jest wszystkim. (Nie) codzienne kalendarze”, a w naszym punkcie pojawiła się bogata oferta kalendarzy regionalnych oraz zaprojektowanych przez polskich projektantów.

2. WYDARZENIA NA WZGÓRZU ZAMKOWYM

Wzgórze Zamkowe było miejscem kilku ważnych i atrakcyjnych, zarówno dla turystów, jak i mieszkańców wydarzeń. Na początku roku na zamkowym dziedzińcu odbył się cieszyński 23 finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, zaś w długi majowy weekend w miejscu tym stanął festiwalowy klub 17. Przeglądu Filmowego „Kino na Granicy”. Na widzów czekały również projekcje plenerowe pod Wieżą Piastowską. Jednym z ważniejszych wydarzeń pierwszego półrocza była 8. Cieszyńska Noc Muzeów. Jak co roku, tłumnie odwiedzano Wieżę Piastowską i Rotundę (1576 osób). Atrakcjami wieczoru były: koncert w Rotundzie Chóru Ad Dei Gloriam z Czeskiego Cieszyna, spacer szlakiem Cieszyńskiej Moderny z Przemysławem Czernkiem, jak również muzyczne improwizacje w wykonaniu aktorów Sceny Polskiej Teatru w Czeskim Cieszynie. Wzgórze Zamkowe było również scenerią dla spektakli Sceny Polskiej Teatru w Czeskim Cieszynie: „Makbet” i „Cyrano de Bergerac” oraz – po raz pierwszy – przedstawienia Sceny Czeskiej – „Jedna noc na Karlštejně.

VIII. PROMOCJA

Działalność Zamku często wykracza poza Cieszyn i województwo śląskie. Zamkowe wydarzenia oraz inicjatywy są opisywane w mediach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich, jak Dziennik Zachodni, 2+3D, Gazeta Wyborcza, Europerspektywy. Do Cieszyna – za sprawą Zamku – zapraszają: Radiowa Trójka, RMF Classic, Radio Katowice, Radio 90, Radio Ostrawa, a także liczne portale internetowe. Zamek był także partnerem wielu wydarzeń, aktywnie w nich uczestnicząc. Były to m.in. Międzynarodowa Konferencja „Innowacyjność i kreatywność w gospodarce” Urzędu Patentowego RP w Warszawie, Międzynarodowa Konferencja Projektowa ASP

w Katowicach. Pracownicy Zamku brali udział m.in. w Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach, Festiwalu Wełny w Taliándörögöd na Węgrzech. Zamek patronował także ogólnopolskim konkursom, m.in. „Diament Meblarstwa”, organizowanym przez Wydawnictwo meble.pl oraz „Młodzi na start”, organizowanym przez Elle Decoration. Ewa Gołębiowska pełni honorową funkcję polskiego ambasadora w europejskim projekcie: Design for Europe.

Każde z zamkowych działań jest okazją, by pokazywać Cieszyn oraz województwo śląskie z ich unikalnym potencjałem kreatywności.

Z up. Dyrektora
Główny Specjalista
w Dziale Wspornictwa

Lubomira Trojan